

MUNKA KONSULT

Tillgänglighetskonsult

Jörgen Abrahamsen

Ombyggnad av byggnad M18:141-2, "A-huset", Lunds universitet

Projekteringsanvisningar avseende tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Skurup 2009-02-23

Handläggare: Tillgänglighetskonsult Jörgen Abrahamsen

Munka konsult

Landskapsgatan 6

274 33 Skurup

Tel: 070-358 60 18

E-post: munka.konsult@gmail.com

Innehållsförteckning

Uppdrag	s 3
Projekteringsanvisningarna grundar sig på följande regelverk	s 3
Kravspecifikation avseende tillgänglighet och användbarhet	s 4
Yttre miljö	s 4
Entré	s 4
Vindfång	s 5
Information	s 5
Hygienrum	s 6
Personalutrymmen	s 7
Hörsalar, seminarierum och likvärdiga lokaler	s 7
Ritsalar	s 8
Bibliotek	s 8
Dörrar och trösklar	s 8
Hiss	s 9
Trappor	s 9
Ramper	s 10
Kontrast- och varningsmarkering	s 10
EI-installationer	s 11
Belysning	s 11
Utrymning och larm	s 11
Skyltning	s 11

Uppdrag

Att som sakkunnig inom området tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga upprätta projekteringsanvisningar avseende tillgänglighet och användbarhet för rubricerad byggnad och dess närliggande yttre miljö.

Projekteringsanvisningarna grundar sig på följande regelverk

Plan- och bygglagen – PBL - 3 kap 3 § med följande lydelse: ”Byggnader skall uppfylla de krav som anges i 2 och 2a §§ lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. i den utsträckning som följer av föreskrifter utfärdade med stöd av 21 § den lagen.”

Lag (1994:847) om tekniska egenskapskrav – BVL – med följande lydelse: ”Byggnadsverk som uppförs eller ändras skall, under förutsättning av normalt underhåll, under en ekonomiskt rimlig livslängd uppfylla väsentliga tekniska egenskapskrav i fråga om:

4. Säkerhet vid användning,
- 8 Tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,

Förordning (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. innehåller föreskrifter för tillämpningen av lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.

12 § i BVF gäller tillgänglighet och användbarhet och har följande lydelse: ”Byggnader, som innehåller bostäder, arbetslokaler eller lokaler till vilka allmänheten har tillträde, skall var projekterade och utförda på ett sådant sätt att bostäderna och lokalerna är tillgängliga för och kan användas av personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

14 § När en byggnad byggs till eller ändras på annat sätt skall kraven i 3–8 och 10–13 §§ uppfyllas när det gäller den tillbyggda delen eller ändringen. Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall hänsyn tas till ändringens omfattning och byggnadens förutsättningar. *Förordning (1995:598)*.

15 § Om en annan ändring av en byggnad än tillbyggnad medför en avsevärd förlängning av byggnadens brukstid eller en väsentligt ändrad användning av byggnaden eller del av denna, skall kraven i 3–8 och 10–14 §§ uppfyllas även beträffande de delar av byggnaden som, utan att omfattas av ändringen, indirekt berörs av denna. Vid sådana ändringar skall 12 § tillämpas i den utsträckning det inte är uppenbart oskäligt med hänsyn till ändringens omfattning och byggnadens standard. *Förordning (1995:598)*.

Allmänna råd om ändring av byggnad, BÄR, 1999 års revidering, Boverket.

Boverkets byggregler, BBR, BFS 1993:57 med ändringar t.o.m. BFS 2008:6.

Handisams riktlinjer för tillgänglighet.

Kravspecifikation avseende tillgänglighet och användbarhet

1. Yttre miljö

1. Handikapparkeringsplatser, minst 5 % av totala antalet platser, och angörning ska anordnas max 25 m, helst 10 m, gångavstånd från tillgänglig entré.
2. Handikapparkeringens beläggning ska vara jämn med max 2 % tvär- och längslutning samt vara hårdgjord.
3. Den totala bredden ska vara 5,0 m så att även bilar med sidoramp kan använda parkeringen. Detta kan även anordnas med en 3,6 m bred parkering med jämn körbar friyta intill så att den totala bredden blir 5,0 m.
4. Gångytor från angörning och parkering till tillgänglig entré ska vara så flack som möjligt. Längslutningen bör inte överstiga 1:20 samt bör tvärlutningen inte överstiga 1:50.
5. Gångytornas markbeläggning ska vara hårdgjord, jämn och halksäker. Inga stegvisa nivåskillnader får förekomma utan alternativ som hiss eller ramp.
6. Ramp ska luta max 1:20, vara max 10 m, med 2 m långa mellanliggande vilplan.
7. Gångytor från angörning till tillgänglig entré ska ha konstgjorda ledstråk som är visuella och taktila där naturliga ledstråk saknas.
8. Cykelparkering ska anordnas utanför gångytor så att de inte utgör hinder för rörelsehindrade eller synskadade.
9. Gångväg och cykelväg bör vara skilda åt, både visuellt och taktilt.
10. Sittbänkar som placeras i den yttre miljön ska ha rygg- och armstöd. Armstöden ska nå förbi sittytans framkant. Plats för rullstol eller rollator ska finnas intill sittbänk.
11. Pelare eller andra fritt stående objekt ska ha tydlig ljushetskontrast mot dess omgivning så att de är lätta att upptäcka.
12. Belysningen ska vara jämn, med tillräcklig styrka, samt bländfri utan mörka partier vid gångytor.
13. Växter som kan framkalla allergiska reaktioner som t ex starkt doftande eller vindpollinerande växter, ska inte planteras intill gångytor.
14. Rökutrymmen ska inte placeras så att man måste passera intill vid passage till entré.

2. Entré

1. Entrédörrar till byggnad ska vara tydligt markerade med, 40 % enligt NCS, ljushetskontrast mot den omgivande fasaden, så att personer med synskador eller kognitiva problem enkelt kan hitta dörrarna.
2. Entrédörrar bör vara möjliga att lokalisera oavsett funktionshinder, t ex referenspunkter eller ljudindikering, kombinerat med konstgjorda ledstråk.
3. Nivåskillnad vid entré får vara max 20 mm och ska vara avfasad.
4. Inga stegvisa nivåskillnad får förekomma i förflyttningsvägar utan det finns alternativ som ramp eller hiss.
5. Ramp vid entré, se avsnittet "Ramper" nedan.
6. Entrédörrar ska vara utrustade med slagdörrar eller teleskopdörrar samt ha dörrautomatik. Teleskopdörrar med radarautomatik rekommenderas eftersom de öppnas automatiskt och man undviker placering av armbågskontakter.
7. Armbågskontakt för dörrautomatik placeras centrum 800 mm över golv samt min 700 mm från vägghörn. Armbågskontakt ska vara placerad så att man kan öppna dörren, stående på plant underlag, utanför dörrens uppslagsradie.
8. Entrédörrar ska vara försedda med säkerhetssensorer som skyddar både mot uppslag och klämskador.

9. Från entrédörrar fram till information, skyltar, trappor, hissar och toaletter bör det finnas ledstråk som är visuella och taktila. Beroende på utformning av byggnad kan fler ledstråk behövas om naturliga ledstråk saknas.
10. Dörrmatta och skrapgaller ska vara infällda i golvbeläggningen.
11. Porttelefoner och passagesystem till byggnad placeras i anslutning till manöverreglaget för dörrautomatik. Passagesystem bör om möjligt vara sammankopplat till dörrautomatik. Porttelefoner och passagesystem ska placeras centrum 900 mm över mark/golv samt min 700 mm från vägghörn. Porttelefon ska avge en visuell signal som bekräftelse att signal mottagits.
12. Manöverdon som t ex armbågskontakter, porttelefoner, passagesystem ska ha en tydlig, 40 % enligt NCS ljushetskontrast mot omgivande ytor, både vad gäller manöverapparat gentemot vägg, som manöverapparat gentemot siffror.
13. Porttelefoner och passagesystem ska ha siffror och symboler med upphöjd relief.
14. Porttelefoner och passagesystem bör vara utvinklade från vägg med 35 – 45 grader så att de är användbara både för sittande och stående personer. Alternativt bör donen placeras på två höjder, för sittande respektive stående.
15. God, jämn belysning som inte bländar är av stor vikt vid entréer.
16. Kapprum ska ha en nedsänkt sektion på höjden 1200 mm över golv.

3. Vindfång

1. Vindfång och slussar utformas så att det kan passeras med rullstol utan att båda dörrarna behöver öppnas samtidigt. Befintliga vindfång vid huvudentrén är 1750 mm djupa med slagdörrar. Vindfångens djup måste ökas för att kravet ska uppnås.
2. Rullstol ska kunna vända i vindfånget.
3. Armbågskontakt ska finnas i vindfånget, så att man inte riskerar att "bli fast" i vindfånget.

4. Information

1. Ledstråk ska finnas som är visuellt (ljushetskontrast, 40 % enligt NCS) och taktilt som leder ifrån entrédörrar fram till bemannad information.
2. Information ska vara visuellt markerad med ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivning.
3. Informationsdisk ska ha en nedsänkt sektion som är minst 1000 mm lång och som är placerad ca 750 mm över golv.
4. Den nedsänkta sektionen ska ha en friyta under på ett djup av ca 400 mm.
5. Information ska vara utrustad med teleslinga som gör det möjligt för hörselskadade personer att kommunicera med personalen.

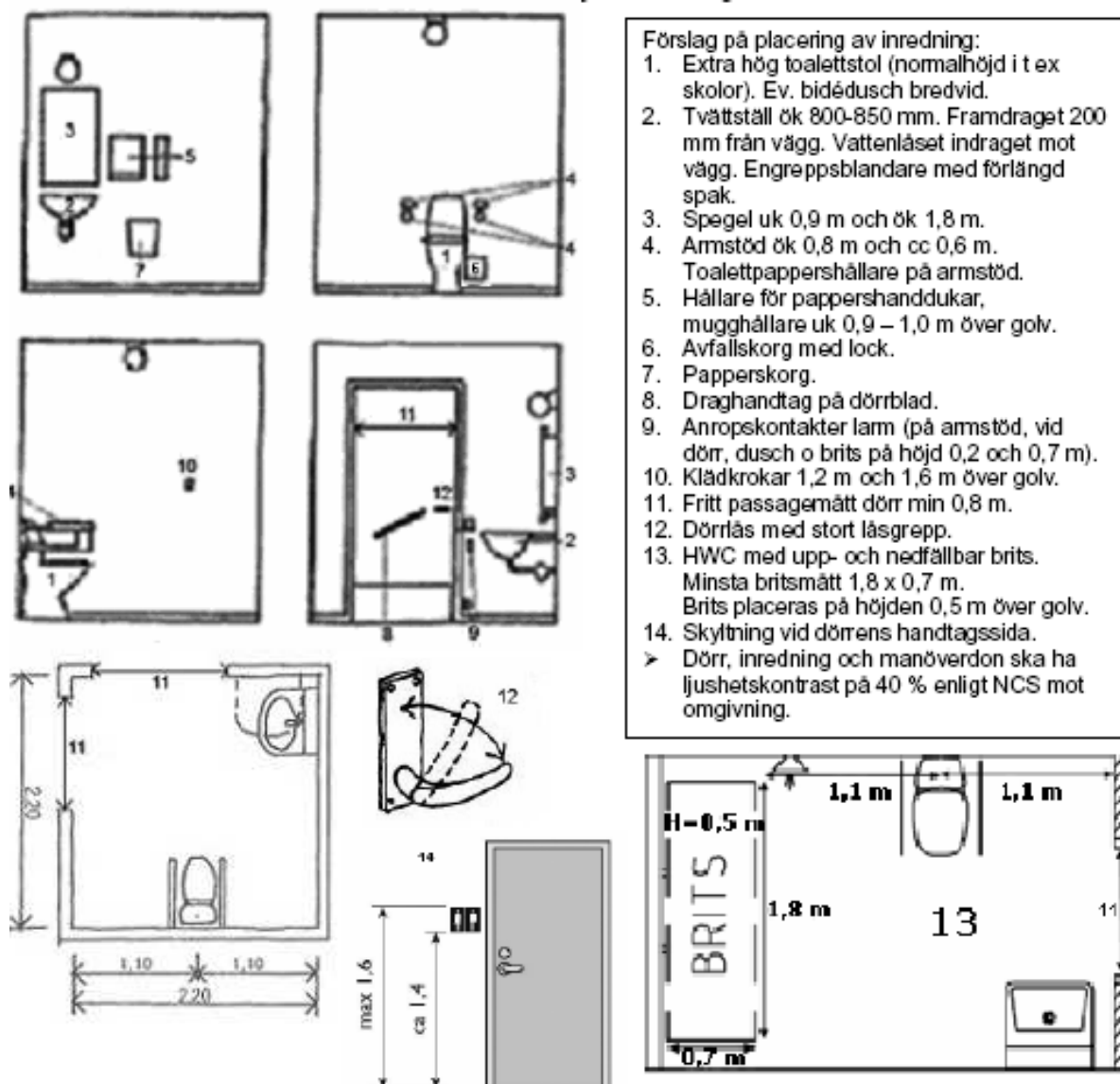
5. Hygienrum

Enligt Boverkets byggregler ska det finnas minst en toalett som är tillgänglig och användbar där det finns toaletter för allmänheten. I publika lokaler som har fler än ett våningsplan med toaletter för allmänheten ska minst en toalett på varje sådant våningsplan vara tillgänglig och användbar. Den tillgängliga och användbara toaletten ska ha minsta måtten 2,2 x 2,2 m.

Tillgänglig och användbar toalett saknas på plan 0, 4 och 5 och ska kompletteras på plan 4 och 5. Det finns en tillgänglig och användbar toalett på plan 1 som är placerad i byggnadens södra del. Personer som använder rullstol bör inte ha längre till toaletten än andra personer. Det innebär att ytterligare en tillgänglig och användbar toalett bör installeras i byggnadens norra del, förslagsvis i anslutning till kapprum 1010. Denna toalett skulle till viss del kompensera avsaknaden av tillgänglig och användbar toalett på plan 0.

Hygienrum ska för övrigt utformas enligt följande:

1. Utrymmet från centrum toalettstol till färdig vägg ska vara minst 1100 mm på båda sidor om toalettstol, detta medger överflyttning till toalettstol från båda sidor samt utrymme för hjälpare. (Gäller för hygienrum med mått minst 2,2 x 2,2 m).
2. För att ge utrymme för manövrering med rullstol för begränsad utomhusanvändning krävs ett vändutrymme med en diameter av 1500 mm framför toalettstolen. (Gäller för hygienrum med mått minst 2,2 x 2,2 m).
3. Tvättställ monteras 800-850 mm över golv och framdraget 200 mm ut från vägg samt 200 mm från vägg i sidled. Vattenlås och avloppsrör vägganslutet alternativt indraget mot vägg. (Gäller för hygienrum med mått minst 2,2 x 2,2 m).
4. Toalettarmstöd ska vara enkelt upp- och nedfällbara med enhandsgrepp. De ska kunna fällas ned långsamt. Toalettarmstöd av typen Optima väggmonterade eller likvärdigt. (Gäller för hygienrum med mått minst 2,2 x 2,2 m).
5. Toalettstol ska ha sitthöjd 48 cm över golv. Vägghängd toalettstols cisterner får inte vara inbyggd.
6. Avställningsyta bör finnas nära toalettstolen för stomihjälpmiddel.
7. Hygienrum med dusch ska ha blandare placerad på höjden 900 mm över golv samt minst 700 mm från vägghörn. Duschutrymmet ska vara utan nivåskillnader/kanter, lutning max 1:50, halkfri golvbeläggning och utan fasta duschväggar.
8. Optiskt utrymningslarm (blixtljus) ska kunna uppmärksammas av personer med hörselnedsättningar i hygienrum.
9. Inredningsdetaljer ska ha ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivning. Åstadkommes t.ex. genom fondväggar, toalettstolslock och spolknapp med ljushetskontrast och mot omgivande ytor. Även golv och väggar ska ha ljushetskontrast mot varandra.
10. Touchfunktioner för t.ex. toalettspolning och blandare i handfat bör undvikas.
11. Övrig placering av inredning och utrustning som ska finnas i hygienrum, se bild nedan.

6. Personalutrymmen

1. Personalentré utformas enligt punkt 2 "Entré" ovan, i tillämpliga delar.
2. Det ska med enkla medel vara möjligt att få "knäfritt" under vask och bänkyta för placering av t ex mikrovågsugn. Detta kräver oftast att inredningen är sockelfri.
3. Kylskåp ska ha avställningsyta intill kylens handtagssida.
4. Vilrum ska ha utrymme och framkomlighet för rullstol samt ha larm som bör gå till bemannat rum.

7. Hörsalar, seminarierum och likvärdiga lokaler

1. Hörsalar, seminarierum och liknande samlingsrum ska förses med fungerande teleslinga eller annan teknisk lösning som gör det möjligt hörselskadade personer att lyssna.
2. Passager ska ha en sådan bredd att person i rullstol kan ta sig fram.
3. Minst två eller ca 5 % av de totala antalet platser ska vara tillgängliga för rullstol. Det ska finnas plats för medhjälpare intill varje rullstolsplats. Det rekommenderas löstagbara stolar för flexibel användning. Rullstolsplatser ska medge likvärdiga åskådarmöjligheter som övriga platser.
4. Om podium finns ska den vara tillgänglig och användbar med ramp eller lyftplatta.

8. Ritsalar

1. Passager ska ha en sådan bredd att person i rullstol kan ta sig fram.
2. Höj- och sänkbara arbetsbord rekommenderas.

9. Bibliotek

1. Passager ska ha en sådan bredd att person i rullstol kan ta sig fram. Vid längre passager skall det vara möjligt att vända med rullstol, vänddiameter 1500 mm.
2. Hyllor som ska kunna nås av personer i rullstol måste sitta inom intervallet 400 - 1500 mm, helst 700 – 1200 mm.
3. Elektroniska sökplatser ska kunna användas personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Höj- och sänkbara sökplatser rekommenderas.
4. Utlånings och återlämningsplatser ska vara tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse - eller orienteringsförmåga.

10. Dörrar och trösklar

1. Samtliga dörrar (undantag utrymningsdörrar och mindre toaletter) ska kunna uppnå ett fritt passagemått på minst 800 mm med dörr öppen 90 grader. Detta innebär oftast dörrar med karmyttermått 1000 mm.
2. Dörrar i utrymningsvägar bör ha ett fritt passagemått på minst 900 mm med dörr öppen 90 grader.
3. Dörrar i förflyttningvägar ska vara utrustade med dörrautomatik, magnetuppställning, freeswing eller likvärdigt så att personer med nedsatt rörelseförmåga kan förflytta sig på egen hand.
4. Dörrar som kräver dörrstängare pga t ex brandcellsgräns ska ha dörrautomatik, magnetuppställning, freeswing eller likvärdigt.
5. Armbågskontakt för dörrautomatik ska placeras centrum 800 mm över golv samt min 700 mm från hörn. Armbågskontakt ska ha ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivande ytor.
6. Armbågskontakt ska vara placerad så att man med armbåge kan öppna dörr utanför dörrs uppslagsradie.
7. Slagdörrar med dörrautomatik ska förses med sensorer för att undvika att dörr slår upp på person samt för att undvika klämskador.
8. Skjutdörrar med dörrautomatik ska förses med sensorer som hindrar att dörr stängs om något står ivägen.
9. Skjutdörrar som öppnas manuellt ska kunna uppnå ett fritt passagemått på minst 800 mm, samt ska de ha greppvänliga bygelhandtag.
10. Passagesystem i byggnad bör vara sammankopplat till dörrautomatik alternativt placeras i direkt anslutning till manöverreglaget för dörrautomatik.
11. Passagesystem ska placeras med centrum 900 mm över golv samt minst 700 mm från vägghörn.
12. Pardörrar ska vara så delade att en dörr medger ett fritt passagemått på minst 800 mm med dörr öppen i 90 grader. Pardörrar ska vara lätta att öppna, dvs låsanordning ska kunna manövreras med ett enkelt handgrepp.
13. Friytan bredvid manuellt öppningsbara dörrar ska vara minst 450 mm, helst 600 mm, på dörrrens handtagssida, för att vara öppningsbar för person i rullstol. Friytan uppnås inte i "nischer" bl.a. vid dörrar till pausrum, konferensrum, mötesrum och ritsalar.
14. Trösklar ska normalt inte monteras inomhus. Om tröskel måste finnas av byggnadstekniska skäl, ska den vara max 20 mm, helst max 10 mm, hög och vara avfasad.

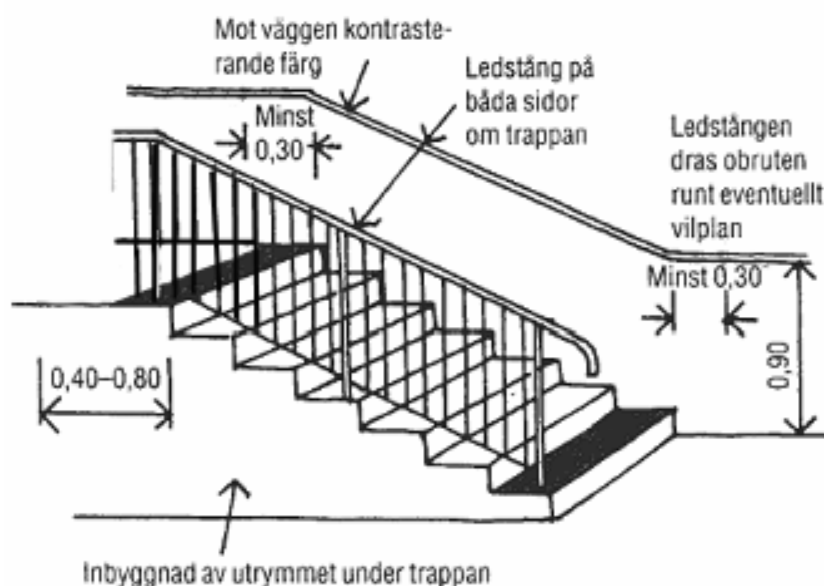
11. Hiss

Hissanordning ska följa Svensk standard SS-EN 81-70. I SS-EN 81-70 finns även lämpliga manöver- och signalorgan, där bilaga G ska användas för hissar i publika lokaler.

1. Hiss ska vara utrustad med dörrautomatik.
2. Hissdörrar ska ha ljushetskontrast med 40 % enligt NCS mot omgivande ytor.
3. Hissdörrar ska ha ett fritt passagemått på minst 900 mm.
4. Hissknappar, så väl utanför som i hiss, bör ha en diameter på minst 50 mm samt minst 10 mm avstånd mellan knapparna.
5. Samtliga hissknappar ska ha ljushetskontrast med 40 % enligt NCS mot omgivande ytor, taktil information med upphöjd relief samt punktskrift.
6. Hissknappar placeras horisontellt på höjden centrum 900 mm över golv samt minst 700 mm från vägg/hiss hörn.
7. Hisspanel i hisskorg ska vara utvinklad ca 30° från vägg.
8. Entréplansknapp ska vara särskilt markerad.
9. Anropsknappar ska vara placerade minst 700 mm från nisch, vägghörn eller inredning. Rullstolsburen ska kunna komma intill anropsknapp med höger eller vänster sida av rullstol.
10. Passagesystem ska vara användbart även för personer med nedsatt handfunktion med s.k. "låstagg". Placeras på höjden centrum 900 mm över golv samt minst 700 mm från vägg/hiss hörn. Passagesystemet bör vara utvinklat ca 30° från vägg.
11. Sensor ska finnas vid hissdörrar som stoppar att hissdörrar slår upp på person och undviker klämskador.
12. Det bör finnas akustisk och optisk signal för syn- och hörselskadade som informerar om hissens riktning och ankomst.
13. Hisslarm ska kunna användas av funktionshindrad med nedsatt handfunktion. Högtalare och mikrofon med visuell utrustning som visar att nödsignal mottagits.
14. Ledstång på minst en sida, höjd 0,9 m över golv.

12. Trappor

1. Vilplan framför nedåtgående trappa bör ha ett djup på minst 2,0 m.
2. Trappor ska markeras med tydlig ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, av översta och nedersta plansteget eller stegframkanten i samtliga trappor såväl utomhus som inomhus.
3. Ledstänger på höjden 900 mm ska finnas på båda sidor som har tydlig ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivning.
4. Ledstänger ska gå förbi första och sista trappsteget med 300 mm, löpa oavbrutet förbi vilplan samt ledstång ska vara möjlig att hålla i även förbi infästningar.
5. Ledstänger ska vara greppvänliga med runt tvärsnitt och med en diameter på ca 40 mm.
6. Trappor ska vara avskärmade/inbyggda upp till en höjd på 2,1 m.
7. Trappor ska ha sättsteg.

13. Ramper

1. Lutning max 1:20 (5 %). Lutning 1:12 (8,3 %) kan accepteras vissa undantagsfall då flackare lutning är omöjlig att uppnå.
2. Höjdskillnad max 0,5 m mellan minst 2,0 m långa vilplan.
3. Minst 1,3 m breda.
4. Minst 100 mm högt avåkningskydd.
5. Ledstänger på båda sidor, på höjden 900 mm.
6. Ledstänger ska ha ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivning, löpa oavbrutet samt gå förbi rampens början och slut med 300 mm,
7. Ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivning ca 300 mm bred vid rampens början och slut.

14. Kontrast- och varningsmarkering

1. Samtliga dörrar eller dörrfoder ska ha ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivande vägg.
2. Samtliga dörrhandtag, draghandtag och lås ska ha ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot dörrblad.
3. Vägg och golv ska ha ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot varandra. Det kan även åstadkommas genom golvfoder med ljushetskontrast mellan vägg och golv.
4. Manöverdon av olika slag som t ex armbågskontakter, strömbrytare, hissknappar ska ha ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivande ytor.
5. Inredning och utrustning i hygienrum ska ha ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivande ytor. Detta kan t ex åstadkommas genom fondväggar.
6. Logiska ledstråk ska finnas som är visuella (ljushetskontrast, 40 % enligt NCS) och taktila, som leder mellan utvalda strategiska punkter, som t.ex. från entré till information och vidare till hissar, trapphus och toaletter. Ledstråken är till ledning för personer med nedsatt orienteringsförmåga som t.ex. synskadade.
7. Strategiska punkter som t ex hissar, informationsställen, trapphus, toaletter och fristående pelare ska ha en ljushetskontrast, 40 % enligt NCS, mot omgivande ytor.
8. Oskyddade glaspartier ska vara tydligt varningsmarkerade, exempelvis genom avvikande ljushet mot bakgrunden. Markeringen ska placeras på höjderna 1000 mm och 1500 mm över mark/golv.

9. Utstickande byggnadsdelar, exempelvis trappor eller kapphyllor ska markeras tydligt eller byggas in eller åtgärdas på annat sätt, för att inte utgöra fara för blinda eller synsvaga personer.

15. EI-installationer

1. Alla huvudledningar ska vara av typen 5-ledare system.
2. Samtliga kablar bör vara skärmade så att de avger minimalt av magnetiska- och elektriska fält.
3. Strömställarna ska vara stora och av vipptyp, ha ljushetskontrast mot omgivande ytor, placeras med centrum högst 1000 mm över golv samt minst 700 mm från hörn.
4. Samlingslokaler och större undervisningslokaler ska utrustas med teleslinga, IR-system eller annan teknisk lösning så att de blir tillgängliga för personer med nedsatt hörsel.
5. Passagesystem / kodlås bör vara utvinklad från vägg med 35-45 grader, ha siffror med upphöjd relief samt ha tydlig ljushetskontrast mot omgivande ytor, både vad gäller manöverapparat gentemot vägg som manöverapparat gentemot siffror.

16. Belysning

1. Fast belysning ska ha tillräcklig styrka, ska ge jämn belysning samt vara bländfri med dold ljuskälla.
2. Kontrast i ljushet mellan angränsande utrymme eller mellan ute och inne ska inte vara för stor. Avskärmning ska finnas exempelvis med gardiner, markiser eller persienner.
3. Alla lysrör anslutna till HF-don.

17. Utrymning och larm

1. Det ska finnas brandlarm som kan uppfattas av både hörande som inte hörande personer.
2. Optiskt brandlarm ska finnas i hygienrum och i enskilda utrymmen.
3. Brandlarmsknappar bör placeras tillgängliga även för rullstolsburna och kortväxta personer. Lämplig höjd ca 1,0 m över golv.
4. Det ska finnas två av varandra oberoende utrymningsvägar, även för personer med funktionshinder som t ex rullstolsburen eller rollatoranvändare. Fönsterutrymning är inte tillgängligt och användbart för personer med nedsatt rörelseförmåga.
5. Utrymningsvägar i markplan ska vara utan nivåskillnader, om nivåskillnad finns, ska den kompletteras med ramp.
6. Brandsektionerande dörrar ska vara utan tröskel. Undantag dörrar mot trapphus.
7. Kan man inte ta sig ut på egen hand ska det finnas s k "tillfälliga flyktplatser" (annan brandcell) dit man som rörelsehindrad kan ta sig på egen hand samt befinna sig tills man får hjälp, t ex trapphus eller sluss som är en egen brandcell.
8. Utrymningsväg för funktionshindrade skall vara försedd med särskild skylt i enlighet med AFS 2008:13.

18. Skyltning

1. Tydlig, lättförståelig, logisk och enhetlig skyltning i yttre och inre miljö.
2. Möjlighet att komma nära intill skylt.
3. Skyltar vid dörrar placeras på vägg bredvid dörrens handtagssida.
4. Visuella skyltar placeras 1,4 – 1,6 m över golv. Ljushetskontrast, minst 40 % enligt NCS, mot omgivning. Texthöjd 25 – 40 mm.
5. Taktila skyltar placeras ca 1,2 m över golv. Texthöjd 15-40 mm med 1 mm upphöjd relief.